

Evaluation of resting changes of some inflammatory, muscle damage, aerobic and anaerobic power indices of elite beach soccer players during Iranian premier league season

Shirin Banitalebi Dehkordi¹, Mohammad Faramarzi^{2*}, Mostafa Rahimi³, Afraseyab Sadeghi⁴

1. MSc. in Exercise Physiology, Department of Sport Sciences, Faculty of Humanities, Shahrekord University, Shahrekord, Iran.
2. Full Professor, Department of Exercise Physiology, Faculty of Sport Sciences, University of Isfahan, Isfahan, Iran.
3. Assistant Professor, Department of Sport Sciences, Faculty of Humanities, Shahrekord University, Shahrekord, Iran.
4. Assistant Professor, University of Applied Sciences and Technology, Farsan Center, Shahrekord, Iran.

Abstract

Background and Aim: Beach soccer as a new exciting and popular field of sport is spreading rapidly around the world. However, so far, limited accurate and documented information is available about the physical and physiological needs of this sport. The purpose of this study was to investigate the changes in resting levels of some inflammatory, muscle damage, aerobic and anaerobic indices of beach soccer players in the pre-season, mid-season and end of the premier league season.

Materials and Methods: In this quasi-experimental study with repeated measures design, 13 elite beach soccer players (Mean $\pm$ SD: age 24.64 $\pm$ 4.01 year, body mass index 22.76 $\pm$ 2.36 kg/m² and maximum oxygen consumption 38.60 $\pm$ 5.48 ml/kg/min) were selected. Measurements of aerobic and anaerobic power and alanine amino transferase (ALT), aspartate amino transferase (AST), certain phosphokinase (CPK) and lactate dehydrogenase (LDH) indices were measured in the 98-99 pro league in pre-season, mid-season and also at the end of the season. The repeated measure analysis of variance and Bonferroni tests were used to examine the changes at the significant level of p<0.05. **Results:** Significant increase in ALT (p=0.04) and also decrease in anaerobic power (p=0.001) was observed from pre-season to the end of the season. LDH levels showed a significant increase in the mid-season compared to the pre-season (p=0.04) and as the same the significant decrease also was found at the end of the season compared to the mid-season (p=0.01). However, no significant changes were observed in AST (p=0.50), CPK (p=0.15) and aerobic power (p=0.11) during the competition season. **Conclusion:** Due to the physiological pressure for beach soccer players at different stages, it is recommended that players in this field should be monitored for biochemical and functional parameters during the competition season, and based on that, training, nutrition and recovery programs could be optimized.

Keywords: Inflammation, Aerobic power, Anaerobic Power, Beach soccer.

Cite this article:

Banitalebi Dehkordi, S., Faramarzi, M., Rahimi, M., & Sadeghi, A. (2022). Evaluation of resting changes of some inflammatory, muscle damage, aerobic and anaerobic power indices of elite beach soccer players during Iranian premier league season. *Journal of Practical Studies of Biosciences in Sport*, 10(22), 86-97.

*Corresponding Author, Address: Department of Exercise Physiology, Faculty of Sport Sciences, University of Isfahan, Isfahan, Iran;
E-mail: m.faramarzi@spr.ui.ac.ir

[doi <https://doi.org/10.22077/jpsbs.2021.4126.1618>](https://doi.org/10.22077/jpsbs.2021.4126.1618)

Copyright: © 2022 by the authors. Licensee **Journal of Practical Studies of Biosciences in Sport (JPSBS)**. This article is an open access article distributed under the terms and conditions of the Creative Commons Attribution (CC BY) license (<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>).

بررسی تغییرات سطوح استراحتی برخی شاخص‌های التهابی، آسیب عضلانی، توان هوایی و بی‌هوایی بازیکنان نخبه فوتبال ساحلی در طول فصل مسابقات لیگ برتر

شیرین بنی طالبی دهکردی^۱، محمد فرامرزی^{۲*}، مصطفی رحیمی^۳، افراسیاب صادقی^۴

۱. کارشناسی ارشد فیزیولوژی ورزشی، گروه علوم ورزشی، دانشکده علوم انسانی، دانشگاه شهرکرد، شهرکرد، ایران.
۲. استاد گروه فیزیولوژی ورزشی، دانشکده علوم ورزشی، دانشگاه اصفهان، اصفهان، ایران.
۳. استادیار گروه علوم ورزشی، دانشکده علوم انسانی، دانشگاه شهرکرد، شهرکرد، ایران.
۴. استادیار دانشگاه علمی کاربردی، مرکز فارسان، شهرکرد، ایران.

چکیده

زمینه و هدف: فوتبال ساحلی به عنوان یک رشته جدید و پرطرفدار به سرعت در سراسر دنیا در حال گسترش است. با این حال، تاکنون اطلاعات دقیقی در مورد نیازهای جسمانی و فیزیولوژیکی بازیکنان این ورزش در دسترس نیست. هدف از پژوهش حاضر، بررسی تغییرات سطوح استراحتی برخی شاخص‌های التهابی، آسیب عضلانی، توان هوایی و بی‌هوایی بازیکنان فوتبال ساحلی در مراحل پیش‌فصل، نیم‌فصل و پایان فصل مسابقات لیگ برتر بود. **روش تحقیق:** شرکت کنندگان این مطالعه ۱۳ بازیکن نخبه فوتبال ساحلی (میانگین سن ۲۴/۶۴±۴/۰ سال، شاخص توده بدنی ۵/۴۸±۰/۶۰ کیلوگرم/مترمربع و حداکثر اکسیژن مصرفی ۳۸/۶۰±۰/۲۲ کیلوگرم/دقیقه) حاضر در لیگ برتر فوتسال فصل ۹۸-۹۹ ایران بودند. شاخص‌های توان هوایی، بی‌هوایی و شاخص‌های التهابی (آلانین آمینوترانسفراز، آسپارتات آمینوترانسفراز، کراتین فسفوکیناز و لاکتات دهیدروژنаз) در پیش فصل، نیم فصل و پایان فصل اندازه‌گیری شدند. از آزمون تحلیل واریانس با اندازه‌گیری مکرر و آزمون تعقیبی بونفرونی در سطح معنی داری ($p=0/05$) جهت بررسی تغییرات استفاده شد. **یافته‌ها:** از مرحله پیش فصل تا پایان فصل، آلانین آمینوترانسفراز افزایش معنی دار ($p=0/04$) و توان بی‌هوایی کاهش معنی دار ($p=0/01$) داشت. سطوح لاکتات دهیدروژناز افزایش معنی داری در نیم فصل نسبت به پیش فصل ($p=0/04$) و کاهش معنی دار در پایان فصل نسبت به نیم فصل نشان داد ($p=0/01$). با این وجود، تغییر معنی داری در آسپارتات آمینوترانسفراز ($p=0/50$)، کراتین فسفوکیناز ($p=0/15$) و توان هوایی ($p=0/11$) در طول فصل مسابقات مشاهده نشد. **نتیجه‌گیری:** با توجه به فشار فیزیولوژیکی ورزش فوتبال ساحلی در مراحل مختلف فصل مسابقات، پیشنهاد می‌شود بازیکنان این رشته در طول فصل، از نظر شاخص‌های بیوشیمیایی و عملکردی پایش شوند و بر اساس آن، برنامه‌های تمرینی، تغذیه‌ای و ریکاوری بهینه‌سازی گردد.

واژه‌های کلیدی: التهاب، توان هوایی، توان بی‌هوایی، فوتبال ساحلی.

*نویسنده مسئول، آدرس: اصفهان، دانشگاه اصفهان، دانشکده علوم ورزشی، گروه فیزیولوژی ورزشی؛

doi <https://doi.org/10.22077/jpsbs.2021.4126.1618>

پست الکترونیک: m.faramarzi@spr.ui.ac.ir

مقدمه

در طول یک فصل مسابقات فوتبال ساحلی ممکن است بافت عضلانی در نتیجه عوامل متabolیکی و مکانیکی متعدد، آسیب بینند. سطح سرمی آنزیم‌ها یا پروتئین‌های عضلات اسکلتی که نشانگرهای وضعیت عملکردی بافت عضلانی هستند، در هر دو شرایط آسیب شناختی و فیزیولوژیکی، چهار تغییراتی می‌شوند (بارانکاسیو^۱ و دیگران، ۲۰۱۰؛ میری و دیگران، ۲۰۱۳). با افزایش استرس اکسیداتیو^۲ ناشی از ورزش‌های شدید، آپوتوزیس^۳ بافت‌های عضلانی هم محتمل بنظر می‌رسد. از این‌رو، می‌توان از وضعیت آنتی‌اکسیدانی تام^۴ به همراه سایر نشانگرهای استرس اکسیداتیو، مانند مالون دی‌آلدهید^۵ و یا شاخص‌های التهابی مربوط به آسیب عضلانی مانند آسپارتات آمینوترانسفراز^۶ (AST)، آلانین آمینوترانسفراز^۷ (ALT)، لاكتات دهیدروژنаз^۸ (LDH) و کراتین فسفوکیناز^۹ (CPK)، برای ارزیابی سطح التهاب استرس عضلات استفاده کرد (فیلیر^{۱۰} و دیگران، ۲۰۰۳؛ میراندانیتو^{۱۱} و دیگران، ۲۰۲۰). قره داغی و دیگران (۲۰۱۳)، در مطالعه‌ای نشان داده‌اند که یک برنامه چهار هفته‌ای تمرینات فوتبال در بازیکنان مرد دانشگاهی، باعث کاهش نشانگرهای آسیب عضلانی و عدم تغییر سطح هماتوکربت و هموگلوبین می‌شود. از آنجا که نشانگرهای مختلف، تصویری کامل‌تر از وضعیت عضلات ارائه می‌دهند، بارانکاسیو و دیگران (۲۰۱۰) استفاده از شاخص‌های بیشتر را برای ارزیابی بهتر وضعیت عضلات توصیه می‌کنند. در این زمینه، مشخص شده است آسیب عضلانی پس از ورزش، به افزایش قابل توجه پروتئین‌های سلول عضلانی در خون منجر می‌شود (مازو موسی^{۱۲} و دیگران، ۲۰۱۹). به علاوه، نشان داده شده است که تمرین بدنی طولانی‌مدت، منجر به افزایش زودگذر نشانگرهای بیوشیمیایی آسیب عضلانی مانند AST، ALT، LDH و کراتین کیناز^{۱۳} (CK) در خون می‌گردد (بارانکاسیو و دیگران، ۲۰۱۰). از طرف دیگر، بازیکنان فوتبال ساحلی برای تولید نیرو، حرکات انفحاری، سرعت، چاککی، تعادل، پایداری بدن، انعطاف‌پذیری و استقامت؛ نیازهای جسمانی خاصی دارند (کاستلانتو و کاسامیکانا، ۲۰۱۰؛ لیت، ۲۰۱۶). ظرفیت هوایی تأثیر قابل توجهی بر عواملی مانند کل زمان صرف شده برای فعالیت‌های پر فشار، تعداد دوهای سرعت و تعداد ضربه‌به توب در طول مسابقه دارد (فیلیر و دیگران، ۲۰۱۳؛ بارانکاسیو و دیگران، ۲۰۱۰). دویدن با سرعت،

فوتبال ساحلی از دهه ۱۹۹۰ میلادی به عنوان یک رشته ورزشی مطرح شد و فیفا (FIFA) آن را از طریق رقابت‌های مختلف و برنامه‌های بین‌المللی گسترش داد. اولین مسابقات در ساحل میامی و نخستین قهرمانی جام جهانی فوتبال ساحلی با میزبانی بربادی در سال ۱۹۹۵ برگزار شد (لیت، ۲۰۱۶). فوتبال ساحلی (در مقایسه با فوتسال و فوتبال) دارای ویژگی‌های خاصی از جمله ابعاد زمین، نوع زمین و تعداد بازیکنان می‌باشد. با توجه به تفاوت وله‌های فعالیت با شدت بالا (بالاتر از ۹۰% حداکثر ضربان قلب) و دوره‌های فعالیت با شدت پایین تا متوسط (۵۰ تا ۷۰% حداکثر ضربان قلب) در فوتبال ساحلی، نیازهای انرژی این ورزش بسیار ویژه و قابل توجه است. به علاوه، فعالیت بر روی ماسه، علاوه بر این که به خودی خود شدت فعالیت را افزایش می‌دهد، توان جسمانی و قدرت عضلانی بالایی نیاز دارد (دی سالوو^{۱۴} و دیگران، ۲۰۰۷؛ کاستلانتو و کاسامیکانا، ۲۰۱۰). سطح ماسه‌ای، سرعت را در طول مسابقه کاهش و جابجایی را دشوار می‌کند. سطح ناپایدار و مقاومت کم ماسه، باعث اضافه بار در مفصل مچ پا و تلاش بیشتر در هر لحظه می‌شود و خم شدن بیشتر لگن و زانو را اجتناب ناپذیر می‌سازد (لیت، ۲۰۱۶). به این ترتیب، در سرعت‌های مشابه، بازیکن فوتبال ساحلی نسبت به بازیکن فوتبال چمنی و فوتسال، شدت بالاتری از تمرین را تجربه می‌کنند. به طور متوسط، یک بازیکن فوتبال ساحلی در هر دقیقه از بازی تقریباً مسافت ۱۰۰ متر را طی می‌کند. نسبت زمانی فعالیت با سرعت بالا و پائین در این رشتہ ۱:۱/۴ (برای هر دقیقه «سرعت پائین»، ۱/۴) می‌باشد. در حالی که دوره پیش از فصل، نسبتاً کوتاه و فقط حدود دو ماه است و فصل مسابقات در یک دوره طولانی ۸ تا ۹ ماه ادامه دارد. در فصل مسابقات، تیم‌ها آخر هر هفته بازی می‌کنند و در مجموع، هر تیم حدود ۳۰ بازی لیگ و جام حذفی انجام می‌دهد. پس از اتمام فصل مسابقات و قبل از شروع فصل جدید، بازیکنان تقریباً چهار تا شش هفته به استراحت می‌پردازند (مکل^{۱۵} و دیگران، ۲۰۱۸؛ لاستلا^{۱۶} و دیگران، ۲۰۲۰).

1. Leite

2. Di Salvo

3. Castellano and Casamichana

4. Scarfone

5. Meckel

6. Lastella

7. Brancaccio

8. Oxidative stress

9. Apoptosis

10. Total antioxidant status

11. Malondialdehyde

12. Aspartate amino transferase

13. Alanine amino transferase

14. Lactate dehydrogenase

15. Creatine phosphokinase

16. Filaire

17. Miranda Neto

18. Muazu Musa

19. Creatine kinase

روش تحقیق

این مطالعه از نوع نیمه تجربی بود. تمامی مراحل تحقیق توسط کمیته اخلاق در پژوهش دانشگاه شهرکرد مورد تائید قرار گرفت. شرکت کنندگان در پژوهش ۱۳ نفر از بازیکنان فوتبال ساحلی لیگ برتر در فصل ۱۳۹۸-۱۳۹۹ (با میانگین سن $۲۴/۶۴ \pm ۴/۰$ سال، وزن $۷۵/۰ \pm ۸/۸$ کیلوگرم، قد $۲۲/۷۶ \pm ۲/۳۶$ سانتیمتر، شاخص توده بدنی $۳۸/۶۰ \pm ۵/۴۸$ کیلوگرم/مترمربع، و حداکثر اکسیژن مصرفی $۵/۴۸$ میلی لیتر/کیلوگرم/دقیقه) بودند که به صورت نمونه‌گیری در دسترس انتخاب شدند. ملاک های ورود به تحقیق شامل سابقه بازی منظم در دوره قبلی لیگ، عدم وجود هرگونه بیماری یا آسیب‌دیدگی شدید و جراحی در شش ماه قبل از مطالعه، عدم دریافت درمان دارویی و مکمل، حداقل سه سال سابقه فعالیت رسمی در فوتبال ساحلی و نهایتاً، عدم وجود رژیم غذایی خاص بود. در صورت آسیب دیدگی و عدم حضور بیشتر از دو هفته در تمرینات و مسابقات؛ شرکت کنندگان از مطالعه خارج شدند.

پس از هماهنگی های لازم با مدیریت باشگاه لیگ برتری شهریار چلیچه (استان چهارمحال و بختیاری) و توضیح اهداف مطالعه، از شرکت کنندگان رضایت‌نامه کتبی برای شرکت در مطالعه اخذ شد. با استفاده از پرسشنامه پیشینه پزشکی کالج آمریکایی طب ورزشی^۳ (ACSM)، سابقه بیماری ها و سابقه آسیب‌دیدگی ها ثبت گردید. کلیه شاخص ها شامل متغیرهای ترکیب بدنی، عملکرد جسمانی و نمونه های خونی در سه زمان پیش از فصل مسابقات (T1)، پس از نیم فصل مسابقات (T2) و در پایان فصل مسابقات (T3) اندازه گیری شدند. در هر مرحله، ۴۸ ساعت قبل از انجام ارزیابی های جسمانی، طوری برنامه ریزی شد که بازیکنان تمرین سنگین یا مسابقه نداشته باشند. در صبح روز آزمون و پس از ناشتایی شبانه، بازیکنان برای اندازه گیری نمونه خونی آماده شدند. خون گیری در حالت استراحت و در وضعیت نشسته از ورید بازویی قدمی توسط کارشناس آزمایشگاه انجام شد و نمونه های خونی جهت انجام مراحل تجزیه و تحلیل، ابتدا سانتریفیوژ (با سرعت ۳۰۰۰ دور بر دقیقه به مدت ۱۵-۱۰ دقیقه) شدند و پس از جدا کردن سرم، در دمای ۸۰-۸۰ سانتی گراد نگهداری گردیدند.

پس از خون گیری، شرکت کنندگان صباحانه یکسان با میزان کالری و حجم معینی صرف کردند و یک ساعت پس از آن، شاخص های ترکیب بدنی شامل قد، وزن، دور کمر و دور باسن بازیکنان اندازه گیری شد. قد ورزشکاران

شتات گرفتن، کاهش سرعت، چرخش، ضربات پرشی به توب و متوقف کردن حریف؛ فعالیت های بدنی هدفمند و پرشار در طول مسابقه فوتبال ساحلی است (رامیرز ولز^۱ و دیگران، ۲۰۱۷) و به میزان قدرت انفحاری بازیکن بستگی دارد. با این حال، بیشتر مطالعات انجام شده قبلی در این زمینه، تمرینات فوتبال (روی سطح چمن) و بازیکنان سطوح دانشگاهی یا غیر حرفه ای را مورد بررسی داده اند (مازنی و دیگران، ۲۰۱۸). نشان داده شده است که فعالیت بدنی بر روی ماسه، باعث بهبود پرش، توانایی بهتر دوی سرعت، و کمبود درد عضلانی می شود (رامیرز ولز و دیگران، ۲۰۱۷). انجام تمرینات ورزشی روی ماسه ها باعث می شود به دلیل لغزش پا در هنگام عمل درون گرا، اتلاف انرژی افزایش یابد (لیت، ۲۰۱۶). همچنین، احتمالاً مقدار زیادی از انرژی تولید شده توسط عضلات، بازگردانده نمی شود (یعنی انرژی جذب خواهد شد) و در نتیجه، عملکرد عضلانی در ماسه نسبت به سطح سخت، کاهش می یابد. به این ترتیب، فشارهای مکانیکی و فشارهای فیزیولوژیک بعدی در طول فصل مسابقات فوتبال ساحلی، ممکن است عملکرد بازیکنان را کاهش دهد (بینی^۲ و دیگران، ۲۰۱۴). در حقیقت، فشار متابولیکی و مکانیکی که به بازیکنان فوتبال ساحلی تحمیل می شود، ممکن است باعث ایجاد اختلالات فیزیولوژیکی شود که در دوره های طولانی مدت، احتمال افزایش آن هم وجود دارد (میرزائی و دیگران، ۲۰۱۴).

یکی از روش های کنترل فشارهای فیزیولوژیک تمرینات ورزشی و کنترل و تنظیم برنامه های تمرین هفتگی؛ پایش و اندازه گیری نشانگرهای بیوشیمیایی مختلف از جمله عوامل استرس اکسیداتیو و وضعیت التهاب عضله است. با توجه به فشار فیزیولوژیکی تمرینات جسمانی و انرژی مصرفی بیشتر فوتبال ساحلی و همین طور، فشار هفتگی مسابقات در طول فصل، کنترل این عوامل می تواند در کنار سایر شاخص های پایش تمرین، تصویر روش تری از وضعیت آمادگی جسمانی، خستگی و برگشت به حالت اولیه را به مریان و بازیکنان نشان دهد. طبق بررسی انجام شده، تاکنون کمتر مطالعه ای سطح شاخص های هورمونی، بیوشیمیایی و التهابی بازیکنان فوتبال ساحلی را در طول فصل مسابقات بررسی کرده است. بنابراین، هدف از پژوهش حاضر بررسی و مقایسه تغییرات سطوح استراحتی نشانگرهای بیوشیمیایی التهابی، استرس اکسیداتیو و عملکرد جسمانی بازیکنان نخبه فوتبال ساحلی در طول فصل مسابقات لیگ برتر فوتبال ساحلی در فصل ۹۹-۹۸ می باشد.

و علامت پرچم داور دوم، همزمان کورنومترها متوقف می‌شوند. در پایان، در صورت وجود اختلاف زمانی، میانگین دو زمان را محاسبه و مجموع میانگین‌ها به عنوان رکورد نهایی برای هر شش مسیر طی شده ثبت می‌شد. برای نتیجه‌گیری مطلوب از آزمون رست، از آزمودنی‌ها خواسته شد تا هر تکرار را با حداکثر توان خود انجام دهد. در نهایت، شاخص‌های اوج توان، حداقل توان، میانگین توان و همچنین شاخص خستگی بر اساس دستورالعمل آزمون محاسبه گردید (فرامرزی و دیگران، ۲۰۱۰).

از طرف دیگر، عملکرد استقامتی با آزمون شاتل ران ارزیابی شد. این آزمون شامل ۲۱ سطح است که هر مرحله خود، ۱۰ دوره زمانی دارد و شرکت کننده در هر دوره، باید مسافت ۲۰ متری را به صورت رفت و برگشت بدود. انجام آزمون به فضایی به طول حداقل ۲۰ متر و یک دستگاه جهت نواخت آهنگ‌ها نیاز دارد. شرکت کننده برای اجرا، در انتهای یکی از خطوط ۲۰ متری علامت‌گذاری شده مستقر شد. با شنیدن اولین بوق، با سرعت آهسته به سمت انتهای مسیر ۲۰ متر حرکت نمود، به گونه‌ای که با شنیدن صدای بوق شنیدن صدای بوق دوم به انتهای مسیر ۲۰ متر می‌رسید، باید منتظر می‌ماند تا صدای بوق بعدی شنیده شود و سپس مجدداً به سمت دیگر و خط ۲۰ متری بر می‌گشت. چنانچه فرد قبل از شنیدن بوق، قادر نبود خود را به خط ۲۰ متر برساند، پس از دو دور متوالی و یا سه دور نامتوالی از وی درخواست می‌شد تا به آزمون خاتمه دهد. تعداد دوره‌های رفت و برگشت کامل در برگه ثبت گردید و در نهایت، در معادله زیر گذاشته شد تا $VO_{2\max}$ شرکت کنندگان محاسبه شود (رامیرز و دیگران، ۲۰۱۷):

$$\text{سن} \times \text{سرعت} \times 0.01536 + 0.25 \times 3/248 - 3/228 \times \text{سرعت} + 0.25 \times 31/0 = (\text{دقیقه}/\text{کیلوگرم}/\text{میلی لیتر}) \text{ حداکثر اکسیژن مصرفی}$$

شد و با روش اسپیکتوفوتومتری، سطح این آنژیم تعیین گردید. همچنین مقدار سرمی آنژیم ALT با کیت مخصوص شرکت پارس آزمون کشور ایران، واحد اندازه‌گیری واحد بین‌المللی / لیتر اندازه‌گیری گردید. مقدار سرمی آنژیم AST با کیت مخصوص ساخت شرکت پارس آزمون کشور ایران، واحد اندازه‌گیری واحد بین‌المللی / لیتر اندازه‌گیری واحد بین‌المللی / لیتر ایجاد شد. نهایتاً، مقدار سرمی آنژیم CPK با کیت مخصوص ساخت شرکت پارس آزمون کشور ایران، واحد اندازه‌گیری میلی‌گرم / دسی‌لیتر، با روش اتو آنالایزیس^۶ مورد اندازه‌گیری قرار گرفت.

به وسیله قد سنج دیواری با دقیقت ۰/۱ سانتی‌متر و وزن ۰/۰۱ کیلوگرم اندازه‌گیری شد. دور کمر در سطح ناف و دور باسن بازیکنان نیز در سطح خار خاصره به وسیله متر نواری اندازه‌گیری شد. سپس آزمون‌های عملکردی شامل آزمون دوی سرعت بی‌هوایی یا رست^۱ (RAST)، با هدف اندازه‌گیری توان بی‌هوایی (کالوا-فیلهو^۲ و دیگران، ۲۰۱۳)؛ و آزمون شاتل ران^۳، به منظور تعیین عملکرد هوایی شرکت کنندگان (استوجانویک^۴ و دیگران، ۲۰۱۶) به اجرا در آمدند. آزمون رست یک پروتکل دوی سرعت بی‌هوایی بر مبنای دویدن مدام و یکی از آزمون‌های معتبر برای ارزیابی توان بی‌هوایی تکراری با حداکثر شدت است که شش تکرار دوی سریع در مسافت ۳۰ متر و با حداکثر شدت را شامل می‌شود و با فاصله استراحت غیرفعال ۲۵ ثانیه بین هر تکرار به اجرا درمی‌آید. اعتبار و پایایی این آزمون با آزمون توان بی‌هوایی وینگیت^۵ در پژوهش‌های مختلف بررسی شده و همبستگی معنی داری بین این پروتکل و آزمون توان بی‌هوایی وینگیت (بین حداکثر، میانگین و حداقل توان) بدست آمده است (کالوا-فیلهو و دیگران، ۲۰۱۳). برای اجرا، مسیر ۳۰ متری در داخل سالن مشخص و خط شروع و پایان به وسیله موانع و چسب نواری با رنگ روشن علامت گذاری شد و به منظور حذف زمان واکنش، ۶۵ سانتی‌متر قبل از خط شروع، نشانه‌گذاری گردید. سپس از آزمودنی‌ها خواسته شد با شنیدن صدای سوت داور اول و از مکان مشخص شده قبل از خط شروع، با حداکثر توان، دویدن را آغاز کنند. داور دوم مستقر در خط پایانی با هماهنگی داور اول مستقر در خط شروع، به محض عبور آزمودنی از نقطه شروع و علامت پرچم داور اول، همزمان کورنومتر دیجیتالی را فعال و با عبور آزمودنی از خط پایانی

در این روش، سن به سال و سرعت بر مبنای آخرین سرعت انجام آزمون (سطح دست یافته در آزمون شاتل ران) لحظه می‌شود. در آزمون شاتل ران، اولین سطح دویدن با سرعت ۸/۵ کیلومتر بر ساعت می‌باشد و در سطوح بعدی، به ازای هر سطح، ۰/۵ کیلومتر در دقیقه بر سرعت دویدن افزوده می‌شود (رامیرز ولز و دیگران، ۲۰۱۷).

برای اندازه‌گیری مقادیر آنژیم LDH از کیت مخصوص ساخت شرکت پارس آزمون ایران با واحد اندازه‌گیری به صورت واحد بین‌المللی / لیتر، و ماندگاری در دمای ۲۰-۲۰ درجه سانتی‌گراد به مدت حدود شش هفته استفاده

1. Running-based anaerobic sprint test
2. Kalva-Filho
3. Shuttle run

4. Stojanovic
5. Wingate
6. Spectrophotometry

7. Auto analysis

قرار گرفت و در صورت معنی دار شدن تفاوت ها، از آزمون تعقیبی بونفرونی^۳ برای مقایسه های زوجی استفاده شد. نرم افزار SPSS نسخه ۲۵ و نرم افزار Graph Pad Prism-7 به ترتیب برای عملیات آماری و ترسیم نمودار ها بکار گرفته شدند و در کلیه موارد، سطح معنی دار $p < 0.05$ در نظر گرفته شد.

به منظور استخراج نتایج، ابتدا از آزمون شاپیرو-ویلک^۱ جهت بررسی توزیع طبیعی داده ها و از آزمون موخلی^۲ برای بررسی همگنی واریانس ها استفاده گردید. در ادامه، آزمون تحلیل واریانس با اندازه گیری مکرر برای بررسی تغییرات متغیرهای پژوهش در پیش فصل، نیم فصل و پایان فصل مسابقات لیگ برتر فوتبال ساحلی مورد بهره برداری

جدول ۱. تغییرات شاخص های بدن سنجی آزمودنی ها در طول فصل مسابقات

P	F	پایان فصل	نیم فصل	پیش از فصل	شاخص
-----	-----	۱۸۱/۰۰ ±۵/۱۷	۱۸۱/۰۰ ±۵/۱۷	۱۸۱/۰۰ ±۵/۱۷	قد (سانسی متر)
۰/۲۸	۱/۳۲	۷۱/۳۰ ±۵/۳۵	۷۰/۷۵ ±۵/۵۹	۷۵/۰۸ ±۸/۱۵	وزن (کیلوگرم)
۰/۵۹	۰/۵۲	۲۲/۱۱ ±۱/۹۵	۲۱/۸۱ ±۱/۹۸	۲۲/۷۶ ±۲/۳۶	شاخص توده بدنی (کیلوگرم/متر مرربع)
۰/۸۷	۰/۱۳	۰/۸۲ ±۰/۰۲	۰/۸۲ ±۰/۰۴	۰/۸۲ ±۰/۰۳	نسبت دور کمر به دور لگن

($p=0.001$) و میانگین ($p=0.001$) توان بی هوازی مشاهده شد؛ به گونه ای که پس از اجرای آزمون تعقیبی، کاهش معنی دار در حداقل، حداکثر و میانگین توان بی هوازی در نیم فصل (به ترتیب با $p=0.003$, $p=0.001$, $p=0.001$) و پایان فصل (به ترتیب با $p=0.02$, $p=0.04$, $p=0.01$) در مقایسه با پیش از فصل مسابقات، بدست آمد (شکل ۲).

بحث

نتایج پژوهش حاضر نشان دهنده افزایش معنی دار سطوح ALT بازیکنان فوتبال ساحلی در پایان فصل نسبت به پیش از فصل است. در شاخص LDH نیز افزایش معنی دار در نیم فصل و کاهش معنی دار در پایان فصل مسابقات مشاهده شد؛ اما در مورد سایر شاخص های التهابی از جمله CPK و AST، تغییر معنی دار در طول فصل مشاهده نشد. از دیگر یافته های مهم می توان به افزایش غیر معنی دار توان هوازی و کاهش معنی دار توان بی هوازی از پیش فصل تا پایان فصل مسابقات اشاره کرد.

در مورد شاخص های التهابی و آسیب عضلانی، نتایج پژوهش حاضر با نتایج با پژوهش ملو^۴ و دیگران (۲۰۱۷) مبنی بر عدم تغییر معنی دار AST و CPK و افزایش معنی دار ALT پس از تمرینات فوتبال باشد متوجه همسو است. به علاوه، همسو با یافته های مطالعه حاضر، گومز و دیگران (۲۰۱۸) نیز نشان داده اند که انجام تمرینات فوتبال موجب تغییر معنی دار در سطوح AST و CPK نمی شود. فعالیت عضلانی می تواند غلظت خونی برخی آنزیمه های سلولی مانند CK و LDH را تغییر دهد (لیت، ۲۰۱۶). در اکثر پژوهش های انجام شده، فعالیت ورزشی با افزایش

جدول ۱ تغییرات شاخص های بدن سنجی آزمودنی ها در طول فصل مسابقات را نشان می دهد. با توجه به نتایج آزمون تحلیل واریانس با اندازه گیری مکرر، تغییر معنی داری در هیچ یک از شاخص های وزن (وزن ($p=0.28$))، شاخص توده بدنی (شاخص توده بدنی (کیلوگرم/متر مرربع) ($p=0.59$)) و نسبت دور کمر به دور لگن ($p=0.87$)) در طول فصل مسابقات مشاهده نشد.

همان طور که در شکل ۱ نمایش داده شده است، نتایج آزمون تحلیل واریانس با اندازه گیری مکرر نشان دهنده تغییر معنی داری آنزیم ALT ($p=0.04$) در مراحل مختلف فصل بود؛ به گونه ای که با اجرای آزمون تعقیبی، افزایش معنی داری در سطح ALT در پایان فصل نسبت به پیش از فصل مشاهده شد ($p=0.02$). از طرف دیگر، تغییر معنی دار در سطح LDH در طول فصل مسابقات مشاهده شد ($p=0.09$)؛ به گونه ای که با اجرای آزمون تعقیبی، افزایش معنی دار LDH در نیم فصل نسبت به پیش از فصل ($p=0.04$) مسابقات، و کاهش معنی دار آن در پایان فصل نسبت به پیش از فصل ($p=0.01$) مسابقات مشاهده شد. با این وجود، تغییر معنی دار در سطح AST ($p=0.05$) و CPK ($p=0.05$) در طول فصل مسابقات بدست نیامد. بین سایر زمان های اندازه گیری هم تفاوت معنی داری مشاهده نگردید (شکل ۱).

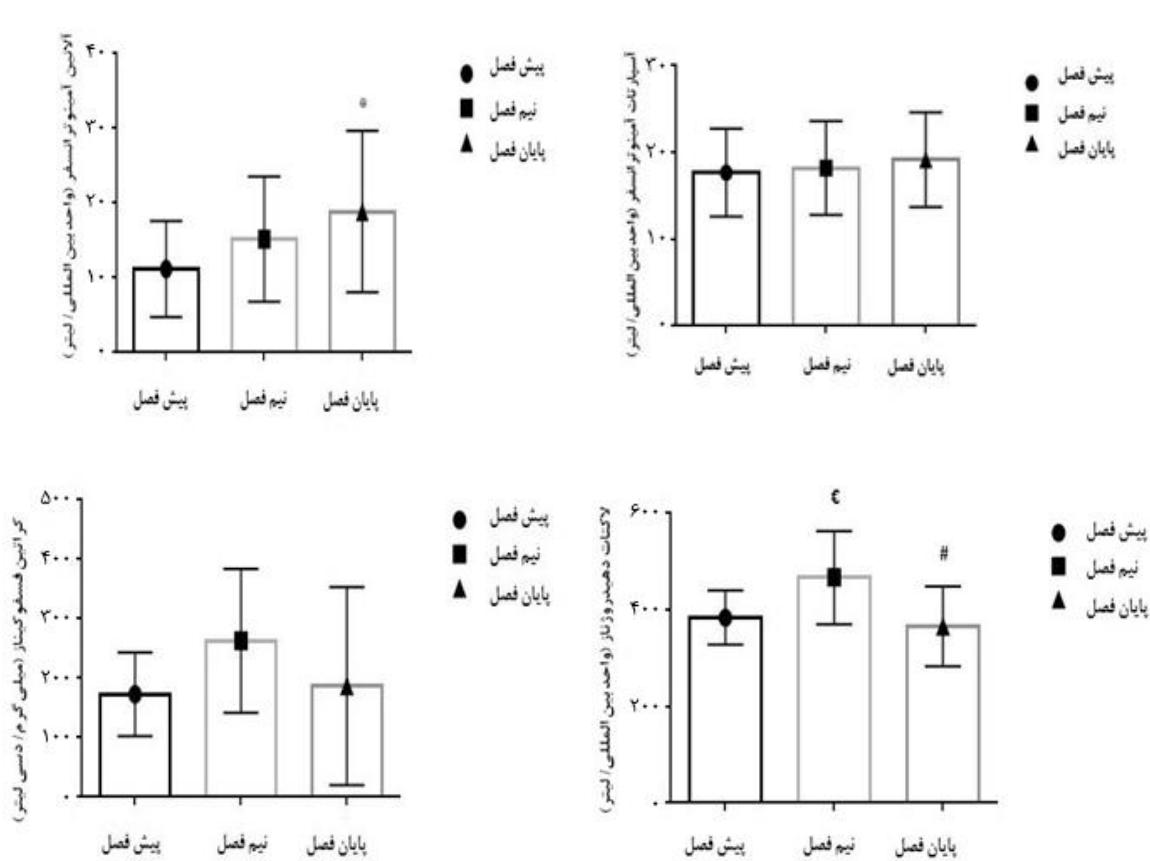
به علاوه، نتایج آزمون تحلیل واریانس با اندازه گیری مکرر نشان دهنده عدم تغییر معنی دار توان هوازی ($p=0.11$) در مراحل مختلف فصل مسابقات بود. با این وجود، تغییر معنی داری در حداقل ($p=0.02$)، حداکثر

1. Shapiro-Wilk

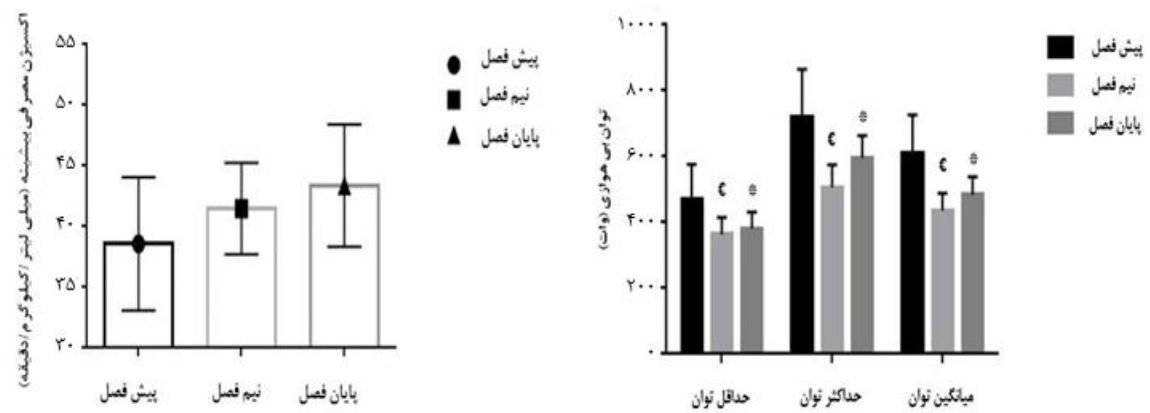
2. Mauchly

3. Bonferroni

4. Mello

شکل ۱. مقایسه تغییرات شاخص‌های التهابی و آسیب عضلانی بازیکنان فوتبال ساحلی در طول فصل مسابقات لیگ برتر. € نشانه تغییر معنی دار در نیم فصل نسبت به پیش از فصل؛ * نشانه تغییر معنی دار در پیش از فصل نسبت به پیش از فصل؛ # نشانه تغییر معنی دار در پیش از فصل نسبت به نیم فصل؛ سطح معنی داری در کلیه موارد $p < 0.05$.

شکل ۲. مقایسه تغییرات توان هوایی و بیهوایی بازیکنان فوتبال ساحلی در طول فصل مسابقات لیگ برتر. € تغییر معنی دار در نیم فصل نسبت به پیش از فصل. * تغییر معنی دار در پیش از فصل نسبت به پیش از فصل؛ سطح معنی داری در کلیه موارد $p < 0.05$.

دیگران، ۲۰۱۹). نکته دیگر مدت زمان اجرای تمرین است، به نحوی که در مطالعاتی که یک جلسه یا یک مسابقه را مورد بررسی قرار داده اند، عموماً افزایش در سطوح عوامل التهابی مشاهده شده است (مردانیان قهقهه و دیگران، ۲۰۱۸ و ۲۰۱۹؛ وفائی و دیگران، ۲۰۱۲؛ وفائی و

LDH و CPK پلاسما همراه بوده، به گونه‌ای که تمرینات ورزشی شدیدتر، افزایش بیشتر در فعالیت آنزیمی را در پی داشته و چنانچه این تمرینات همراه با افزایش آسیب‌های عضلانی باشند، میزان تراویش آنزیم به درون خون شدت بیشتری پیدا می‌کند (هامودا^۱ و دیگران، ۲۰۱۲؛ وفائی و

و دیگران، ۲۰۱۱). با وجود افزایش ۱/۶ تا ۱/۲ برابری شدت تمرين (بر اساس HRmax) روی ماسه (در مقایسه با چمن)، غلظت پروتئین واکنشی C (CRP) افزایش معنی دار پیدا نکرده است. اين نتایج ممکن است در واقع نشان دهد که در يك شدت تمرينی همسان، آسيب و التهاب عضلانی به مراتب هنگام فعالیت روی سطح شن و ماسه پایین تر است؛ زیرا CRP يك شاخص شناخته شده آسيب عضلانی و التهاب سیستمیک^۵ محسوب می شود (فیلیر و دیگران، ۲۰۰۷). به اعتقاد بیشتر محققان، تمرين مداوم از آسيب و افزایش آنزیمها جلوگیری می کند. برخی مطالعات انجام شده در این زمینه بیان کرده‌اند که انجام تمرين به مدت طولانی، سبب کاهش آسيب و پایین آمدن سطوح CPK شده و در برخی نیز اشاره شده که انواع تمرين، باعث تطبق و سازگاری های مختلف با آنزیم‌های سرمی می شود و کاهش CPK پاسخی به تحریک تمرين بلندمدت است (پرسشن، ۲۰۱۸).

نتایج پژوهش حاضر در مورد شاخص‌های عملکردی نشان دهنده عدم تغییر معنی دار در توان هوایی و کاهش معنی دار در توان بی هوایی از پیش فصل تا پایان فصل مسابقات بود. بیشتر دانشمندان علوم ورزشی و مریبان اعتقاد دارند که سطح بالای آمادگی هوایی، پیش نیاز عملکرد بی هوایی بالا در حین فعالیت‌های متنابو طولانی مدت می باشد (استوچانویک و دیگران، ۲۰۱۶). علاوه بر این، هنگام تمرينات پیش از فصل در ورزش‌های با ماهیت تنابوی، غالباً از دوهای استقامتی طولانی برای بهبود ظرفیت هوایی استفاده می شود (فیلیر و دیگران، ۲۰۰۷). سرعت و توان در بازی فوتbal ساحلی، بویژه در زمان شروع حمله، زدن ضربان و برگشت به حالت دفاعی؛ از اهمیت بالایی برخوردار است. به علاوه، هر چه به انتهای يك مسابقه نزدیک شویم، برخورداری از توان بالا به اجرای بهتر تکنیک شوت‌زن و کسب نتیجه بهتر، کمک می کند. اطلاع از ویژگی‌های فیزیولوژیک و حرکتی بازیکنان، به مریبان، سرپرستان و دست‌اندرکاران فوتbal (چمنی و ساحلی) این امکان را می دهد که از وضعیت ورزشکاران درک درستی داشته باشند (بانگسبو، ۲۰۰۷) بازیکنان فوتbal ساحلی برای تکرار فعالیت‌های سرعتی مبتنی بر دستگاه گلیکولیزی بی هوایی، باید سازگاری‌های لازم را بدست آورند؛ چرا که در این رشته ظرفیت‌های بالای بی هوایی اهمیت زیادی دارد (مورتاق، ۲۰۱۸). امروزه موقیت تیم‌های فوتbal در مسابقات مختلف، مرهون داشتن آمادگی

می‌رسد که تمرينات با دوره طولانی، موجب سازگاری‌های مفیدی شده و کاهش یا عدم تغییر شاخص‌های التهابی پس از این نوع تمرينات، نشان داده شده است (بايسورس^۱ و دیگران، ۲۰۱۰). مطالعات نشان داده‌اند که شرکت در فعالیت‌های ورزشی شدید و فزآینده، باعث آسيب تأخیری غشای تار عضله می‌شوند. اگر فعالیت ورزشی شامل بخش‌های برون‌گرا نیز باشد، مانند برخی حرکات فوتbal ساحلی، ممکن است آسيب شدیدتری هم رخ دهد (کاستلانو و کاسامیچان، ۲۰۱۰). نیروی مکانیکی زیاد تولید شده هنگام فعالیت‌های ورزشی، به ویژه فعالیت‌های تناوبی شدید، می‌تواند باعث تخریب یا تجزیه پروتئین های ساختاری تارهای عضله و بافت همبند شود (لیت، ۲۰۱۶). عموماً آسيب عضله باعث کاهش عملکرد ورزشی می‌شود؛ بنابراین، کاهش میزان آسيب عضله و متعاقب آن، کاهش تجزیه پروتئین‌ها که با فعالیت‌های شدید و بلند مدت همراه است، می‌تواند سودمند باشد (ویتی^۲ و دیگران، ۲۰۱۷). شواهد اخیر از استفاده شن و ماسه در محل تمرين و مسابقه، به منظور افزایش آمادگی جسمانی پشتیبانی می کند. این مطالعات نشان داده اند که برای يك جلسه تمرينی مشخص، استفاده از شن و ماسه در مقابل سطوح زمین تمرينی محکم، می‌توان شدت تمرين نسبی بیشتری ایجاد کرد، بدون این که در روز بعد (۲۴ ساعت بعد از ورزش)، آسيب عضلانی ایجاد شود (سیلوا^۳ و دیگران، ۲۰۱۴؛ مکل و دیگران، ۲۰۱۸). علاوه بر این، مطالعات اخیر به خوبی نشان داده‌اند که دویden روی شن و ماسه، نیاز به ۱/۶ تا ۱/۲ برابر هزینه انرژی بیشتر در مقایسه با اجرا بر روی سطوح محکم مانند چمن با سرعت‌های مشابه دارد. چندین عامل از جمله کاهش بازیافت انرژی الاستیک، کاهش کارآیی تاندون و افزایش کار انجام شده، ممکن است باعث این افزایش هزینه انرژی شود. علاوه بر این، نشان داده شده است که به دلیل افزایش نیازهای تثیت کننده در اطراف مفاصل مج پا، مفاصل زانو و مفصل ران؛ فعال شدن عضلات اندام تحتانی در هنگام دویden روی شن و ماسه نسبت به چمن، به طور قابل توجهی بیشتر می شود (سیلوا و دیگران، ۲۰۱۴). با توجه به این نکته، هنگامی که نحوه تماس پا با سطح هماهنگ شود، سطح پایین‌تر آسيب عضلانی ناشی از ورزش بر روی شن و ماسه، در مقایسه با سطوح محکم، ثابت می شود و در نتیجه، کاهش درجه درد و کاهش کوفتگی عضلات روز بعد از فعالیت را به دنبال دارد (سیلوا

1. Beavers

4. C-reactive protein

7. Murtagh

2. Withee

5. Systemic inflammation

3. Silva

6. Bangsbo

ویژه دارد. یکی از دلایل احتمالی کاهش توان بی‌هوایی ممکن است عدم استفاده از راهبردهای تمرین قدرتی در طول هفته یا شروع فصل مسابقات باشد که بخشی ناشی از دیدگاه سنتی مربیان مبنی بر عدم نیاز به فعلیت مقاومتی ویژه برای حفظ عوامل آمادگی بی‌هوایی در شروع فصل مسابقات فوتبال است. این در حالی است که نتایج مطالعات متعدد قبلی نشان داده است که عدم وارد کردن محرك تمرینی به عضلات در فواصل منظم، باعث افت قدرت و به دنبال آن، کاهش عوامل مربوط قدرت (مانند حداکثر و میانگین توان بی‌هوایی) می‌شود.

نتیجه‌گیری: نتایج پژوهش حاضر بیانگر افزایش آسیب عضلانی یا التهاب، کاهش توان بی‌هوایی و حفظ توان هوایی بازیکنان فوتبال ساحلی در طول فصل مسابقات می‌باشد. با توجه به کاهش معنی دار توان بی‌هوایی بازیکنان فوتبال ساحلی در طول فصل مسابقات، پیشنهاد می‌شود در فصل مسابقات از راهبردهای ویژه تمرینات قدرتی در میکروسیکل های هفتگی در کنار سایر تمرینات ویژه فوتبال ساحلی، استفاده گردد. همچنین، لازم است بازیکنان فوتبال ساحلی به طور مداوم در طول فصل مسابقات از نظر شاخص‌های هورمونی، التهابی و عملکردی پایش شوند تا بتوان بر این اساس، بهترین راهبردهای تمرینی، تغذیه‌ای و ریکاوری را برای افزایش و حفظ سطح آمادگی جسمانی آنان بکار گرفت.

تضاد منافع

در این تحقیق، نویسنده‌گان هیچ گونه تضاد منافعی ندارند.

قدرتمندی و تشکر

بدینوسیله از کلیه بازیکنان و کادر فنی بازیکنان تیم فوتبال ساحلی شهدای چلیچه برای همکاری شایسته و بی‌شایبه در این مطالعه، تشکر و قدردانی می‌شود.

جسمانی مطلوب است. شواهد تحقیقی نشان می‌دهند که مسابقات جدید در سطوح بالاتری از گذشته انجام می‌شود، به طوری که بازیکنان تازه به کار گرفته شده در یک مسابقه، تقریباً ۱۰ درصد بیشتر از بازیکنان سابق می‌دوند (rago^۱ و دیگران، ۲۰۱۷؛ Smpokos^۲ و دیگران، ۲۰۱۰). به همین دلیل، اندازه‌های پیکری، ترکیب بدنی، و آمادگی هوایی و بی‌هوایی بازیکنان فوتبال؛ از مهم ترین عواملی است که دستخوش تغییر شده‌اند (Smpokos و دیگران، ۲۰۱۰). در برخی مطالعات، متوسط مقادیر حداکثر اکسیژن مصرفی برای ظرفیت استقامتی و میزان پرش عمودی بازیکنان، به عنوان شاخص توان بی‌هوایی بدون اسید لاکتیک در طول فصل مسابقات ثابت مانده و تغییری در حداکثر ضربان قلب و سرعت نوارگردان در آزمون حداکثر اکسیژن مصرفی مشاهده نشده است (Alhazza^۳ و دیگران، ۲۰۰۱؛ Silvestre^۴ و دیگران، ۲۰۰۶)، یافته‌هایی که می‌توان آن‌ها را با نتایج پژوهش حاضر همسو دانست؛ زیرا میزان آن‌ها را با تفاوت میزان هموگلوبین نیز تغییر معنی‌دار نکرد. توان هوایی در مطالعه حاضر نیز تغییر معنی‌دار نکرد. یافته‌های تحقیق میری و دیگران (۲۰۱۳)، هم نشان از آن دارد که بین توان هوایی تیم ملی فوتبال چمنی با ساحلی، تفاوت معنی‌داری وجود ندارد. طبق یافته‌های ایمپلیزری^۵ و دیگران (۲۰۰۸)، پس از سه هفته تمرین پلیومتریک (با تکرار چهار جلسه در هفته) بر روی یکی از سطوح ماسه مصنوعی یا زمین چمن، بهبودی مشابهی در عملکرد دوی سرعت بازیکنان آماتور فوتبال (پس از هر دو مداخله تمرینی بر روی در ماسه مصنوعی و چمن) مشاهده شده است.

با توجه به نتایج مطالعه حاضر، به نظر می‌رسد که نوع آماده سازی جسمانی بازیکنان فوتبال ساحلی در بخش توان بی‌هوایی در طول فصل مسابقات، نیاز به توجه

منابع

- Al'Hazzaa, H. M., Almuzaini, K.S., Al-Refae, S.A., & Sulaiman, M.A. (2001). Aerobic and anaerobic power characteristics of Saudi elite soccer players. *Journal of Sports Medicine and Physical Fitness*, 41(1), 54.
- Bangsbo, J., Iaia, F.M., & Krustrup, P. (2007). Metabolic response and fatigue in soccer. *International Journal of Sports Physiology and Performance*, 2(2), 111-127.
- Beavers, K.M., Brinkley, T.E., & Nicklas, B.J. (2010). Effect of exercise training on chronic inflammation. *Clinica Chimica Acta*, 411(11-12), 785-793. Krustrup
- Binnie, M. J., Dawson, B., Pinnington, H., Landers, G., & Peeling, P. (2014). Sand training: a review of current research and practical applications. *Journal of Sports Sciences*, 32(1), 8-15.

- Brancaccio, P., Lippi, G., & Maffulli, N. (2010). Biochemical markers of muscular damage. *Clinical Chemistry and Laboratory Medicine (CCLM)*, 48(6), 757-767.
- Castellano, J., & Casamichana, D. (2010). Heart rate and motion analysis by GPS in beach soccer. *Journal of Sports Science & Medicine*, 9(1), 98.
- Di Salvo, V., Baron, R., Tschan, H., Montero, F.C., Bachl, N., & Pigozzi, F. (2007). Performance characteristics according to playing position in elite soccer. *International Journal of Sports Medicine*, 28(03), 222-227.
- Faramarzi, M., Gharakhanlou, R., & Chuobineh, S. (2010). Physical fitness profile of Iranian elite soccer players. *Olympic*, 18(1), 127-140. [In Persian]
- Filaire, E., Lac, G., & Pequignot, J.M. (2003). Biological, hormonal, and psychological parameters in professional soccer players throughout a competitive season. *Perceptual and Motor Skills*, 97(3_suppl), 1061-1072.
- Ghahfarokhi, M.M., Habibi, A., & Nasab, H.R. (2019). Effect of acute aerobic exercise in different times of day on iron status and hematological factors in professional football players. *Journal of Shahrekord University of Medical Sciences*, 21(3), 125-130. [In Persian]
- Gharahdaghi, N., Kordi, M.R., & Gaeini, A.A. (2013). The effect of a short term soccer specific training on aerobic fitness and muscle injury of soccer players. *Journal of Practical Studies of Biosciences in Sport*, 1(1), 20-33. [In Persian]
- Hammouda, O., Chtourou, H., Chahed, H., Ferchichi, S., Chaouachi, A., Kallel, C., ... & Souissi, N. (2012). High intensity exercise affects diurnal variation of some biological markers in trained subjects. *International Journal of Sports Medicine*, 33(11), 886.
- Impellizzeri, F.M., Rampinini, E., Castagna, C., Martino, F., Fiorini, S., & Wisloff, U. (2008). Effect of plyometric training on sand versus grass on muscle soreness and jumping and sprinting ability in soccer players. *British Journal of Sports Medicine*, 42(1), 42-46.
- Kalva-Filho, C.A., Loures, J.P., Franco, V.H., Kaminagakura, E.I., Zagatto, A.M., & Papoti, M. (2013). Comparison of the anaerobic power measured by the RAST test at different footwear and surfaces conditions. *Revista Brasileira de Medicina do Esporte*, 19(2), 139-142.
- Lastella, M., Escobar, L., Lovell, G.P., Scanlan, A., Ellison, E., McGowan, L., & Guy, J.H. (2020). An exploration of goal scoring strategies in an elite beach soccer tournament. *Science and Medicine in Football*, 4(3), 192-195.
- Leite, W.S. (2016). Beach soccer: analysis of the goals scored and its relation to the game physiology. *International Journal of Physical Education, Fitness and Sports*, 5(1), 12-17.
- Mardaniyan Ghahfarokhi, M., Habibi, A., & Rezaei Nasab, H. (2018). Effect of acute aerobic activity after a period of taking vitamin C supplement on Iron status and hematological indices of professional football players. *Research in Sport Medicine and Technology*, 16(16), 29-38.
- Mazani, A.A., Hamed Nia, M.R., Haghghi, A.H., & Hedayat Pour, N. (2018). The effect of 12 weeks of strength-power training with different loads on neuromuscular adaptations in college soccer players. *Journal of Practical Studies of Biosciences in Sport*, 6(11), 9-21. [In Persian]
- Meckel, Y., Doron, O., Eliakim, E., & Eliakim, A. (2018). Seasonal variations in physical fitness and performance indices of elite soccer players. *Sports*, 6(1), 14.
- Mello, R., Mello, R., Gomes, D., Paz, G.A., Nasser, I., Miranda, H., & Salerno, V.P. (2017). Oxidative stress and antioxidant biomarker responses after a moderate-intensity soccer training session. *Research in Sports Medicine*, 25(3), 322-332.

- Miranda Neto, M.A.N.O.E.L., Toscano, L.L., Tavares, R.L., Toscano, L.T., Padilhas, O.P., Silva, C.S.D., ... & Silva, A.S. (2020). Whole purple grape juice increases nitric oxide production after training session in high level beach handball athletes. *Anais da Academia Brasileira de Ciências*, 92(4), 2-12.
- Miri, H., Heidari, M.R., Ebrahim, K., Ahanjan, S.H., Mahdiloo, M., & Ghasemalipur, H. (2013). Comparison of the selected physiological and functional variables of the National team players of the grassy and beach soccer. *Journal of Ilam University of Medical Sciences*, 21(1), 156 – 164. [In Persian]
- Mirzaei, B., Asghar Norasteh, A., Saez de Villarreal, E., & Asadi, A. (2014). Effects of six weeks of depth jump vs. countermovement jump training on sand on muscle soreness and performance. *Kinesiology*, 46(1), 97-108.
- Muazu Musa, R., PP Abdul Majeed, A., Abdullah, M.R., Ab. Nasir, A.F., Arif Hassan, M.H., & Mohd Razman, M.A. (2019). Technical and tactical performance indicators discriminating winning and losing team in elite Asian beach soccer tournament. *PloS One*, 14(6), e0219138.
- Murtagh, C.F., Brownlee, T.E., O'Boyle, A., Morgans, R., Drust, B., & Erskine, R.M. (2018). Importance of speed and power in elite youth soccer depends on maturation status. *The Journal of Strength & Conditioning Research*, 32(2), 297-303.
- Porsesh, M., Habibi, A., Ahmadi, B.S., & Mardaniyan, G.M. (2018). Comparison of the effect of a selected resistance exercise course with two different intensities on some metabolic indices in active young girls. *Jundishapur Scientific Medical Journal*, 17 (2), 115 – 130. [In Persian]
- Rago, V., Pizzuto, F., & Raiola, G. (2017). Relationship between intermittent endurance capacity and match performance according to the playing position in sub-19 professional male football players: Preliminary results. *Journal of Physical Education and Sport*, 17(2), 688.
- Ramírez-Vélez, R., Palacios-López, A., Humberto Prieto-Benavides, D., Enrique Correa-Bautista, J., Izquierdo, M., Alonso-Martínez, A., & Lobelo, F. (2017). Normative reference values for the 20 m shuttle-run test in a population-based sample of school-aged youth in Bogota, Colombia: the FUPRECOL study. *American Journal of Human Biology*, 29(1), e22902.
- Scarfone, R., Tessitore, A., Minganti, C., Ferragina, A., Capranica, L., & Ammendolia, A. (2009). Match demands of beach soccer: a case study. In Book of Abstracts of 14th Annual Congress of the European College of Sport Science. Oslo, Norway. 2009 Jun. 24-29.
- Silva, J.R., Magalhães, J.F., Ascensão, A.A., Oliveira, E.M., Seabra, A.F., & Rebelo, A.N. (2011). Individual match playing time during the season affects fitness-related parameters of male professional soccer players. *The Journal of Strength & Conditioning Research*, 25(10), 2729-2739.
- Silva, J.R., Rebelo, A., Marques, F., Pereira, L., Seabra, A., Ascensão, A., & Magalhães, J. (2014). Biochemical impact of soccer: an analysis of hormonal, muscle damage, and redox markers during the season. *Applied Physiology, Nutrition, and Metabolism*, 39(4), 432-438.
- Silvestre, R., West, C., Maresh, C. M., & Kraemer, W.J. (2006). Body composition and physical performance in men's soccer: a study of a national collegiate athletic association division Iteam. *The Journal of Strength & Conditioning Research*, 20(1), 177-183.
- Smpokos, E., Mourikis, C., Tsikakis, A., Katsikostas, N., & Linardakis, M. (2020). Reference performance values of pre-seasonal physical fitness in elite youth male football players in Greece. *Journal of Public Health*, 30, 1307–1318.

Stojanovic, M.D., Calleja-Gonzalez, J., Mikic, M., Madic, D.M., Drid, P., Vuckovic, I., & Ostojic, S.M. (2016). Accuracy and criterion-related validity of the 20-m shuttle run test in well-trained young basketball players. *Montenegrin Journal of Sports Science and Medicine*, 5(2), 5-10.

Vafaei, R., Soori, H., Hedayati, M., Ainy, E., & Hatamabadi, H. (2019). Effects of resveratrol supplementation in male Wistar rats undergoing an endurance exercise and acute exercise training. *Human Antibodies*, 27(4), 257-264.

Viana-Gomes, D., Rosa, F.L.L., Mello, R., Paz, G.A., Miranda, H., & Salerno, V.P. (2018). Oxidative stress, muscle and liver cell damage in professional soccer players during a 2-game week schedule. *Science & Sports*, 33(5), e221-e228.

Withee, E.D., Tippens, K.M., Dehen, R., Tibbitts, D., Hanes, D., & Zwickey, H. (2017). Effects of methylsulfonylmethane (MSM) on exercise-induced oxidative stress, muscle damage, and pain following a half-marathon: a double-blind, randomized, placebo-controlled trial. *Journal of the International Society of Sports Nutrition*, 14(1), 1-11.